

Mijnheer de voorzitter, collega bestuursleden,

Vanavond houden we ter gelegenheid van de Begroting 2017 [Algemene Beschouwingen in ons waterschapsbestuur](#). De CDA-fractie kijkt per saldo met instemmende tevredenheid naar de [Bestuursrapportage over de eerste 9 maanden van 2016](#) en naar de Begroting 2017 ([samenvattend bestuursvoorstel](#)) en Begroting. Deze zijn door hun opzet wel lang van stuk....., maar toch ook erg inzichtelijk en zeker informatief. Wel zijn wij enigszins teleurgesteld dat de tariefstijging voor de Watersysteemheffing niet van 2,8% naar 2,5% is teruggebracht, waardoor de totale waterschapsbelasting ook op een lager peil zou kunnen uitkomen. Wij vragen het DB volgend jaar toch nog eens kritisch naar de programma's te kijken en naar de mogelijke vrijval van voorzieningen. De inflatie is zeer gering en wij vinden eigenlijk dat de waterschapslasten zich niet boven het niveau van de inflatie zouden mogen ontwikkelen. De Unie van Waterschappen heeft recent in de serie Waterschapsspiegel een aantal mooi publicaties uitgebracht zoals [Waterschapspeil 2016](#) en het boekje [Waterschapsbelastingen 2016](#), waar we kunnen lezen dat we voor wat de tarieven betreft in vergelijking met de andere waterschappen tot de middengroep behoren, ook voor wat betreft de procentuele stijging van de waterschapslasten. Wij behoren evenwel liever tot de laagste groep in dit opzicht, mede omdat het draagvlak van ons waterschap erg breed is. Komend jaar zal dat draagvlak verder toenemen met de waardestijging van de huizen in Amsterdam. Op pagina 27 van het Belastingboekje kunnen we echter ook zien dat de agrarische bedrijven in ons waterschap met de hoogste tarieven en een van de hoogste procentuele stijgingen worden belast.

Door afname van het areaal landbouwgrond, door het omzetten naar natuur en door de kwalificatie als natuurterrein vanwege [het arrest van de Hoge Raad van 7 november 2014](#), wordt per ha landbouwgrond een steeds hoger bedrag betaald. Dit leidt tot een onevenredige hogere heffing voor de categorie landbouwgrond, onafhankelijk van de eventuele reguliere belastingverhoging. Voor deze groep wordt het draagvlak steeds verder uitgehold.

Het is jammer dat de werkzaamheden van de [Commissie Aanpassing Belastingstelsel \(van de waterschapsbelastingen\)](#) niet sneller en meer voortgang maken. Wij hebben bij ons landelijke politieke CDA nog eens aangedrongen op een minder strak 'Haags' kader van de kostentoedelingsverordening en wij hebben tezamen met de fractie van ons buurwaterschap HHNK een amendement ingediend op het concept-CDA-verkiezingsprogramma. Wij hopen dat ook andere fracties zich in contacten met Haagse partijgenoten daarvoor willen inzetten. Wij willen in dit kader nogmaals pleiten voor een afzonderlijke '**veiligheidsheffing**', niet zo zeer om het waterbewustzijn van onze burgers te verhogen, als wel om te werken aan versterking van het draagvlak en te werken aan ontlasting van de agrarische doelgroep. In het rapport lezen we dat de waterschappen ook zouden opzien tegen nieuwe administratieve lasten van een afzonderlijke heffing, maar dat vinden wij in een tijd van IT-systemen en -oplossingen geen sterk argument.

Wij zijn ook blij dat ons waterschap en dat Waternet werken aan het versterken van het 'waterbewustzijn' van onze ingezetenen. We hebben een nieuw meer herkenbaar logo en een [nieuwe website](#), er is meer interactie en ook een meer gezamenlijke identiteit met onze [uitvoerende organisatie Waternet](#). De communicatiestrategie is 'werk in uitvoering', we zijn op de goede weg. Graag zouden we echter nog wel zien dat de '[Actualiteit](#)' op onze websites een meer in het oog springende plaats krijgt, dus onder '**Direct naar**' in plaats van in een klein balkje rechtsboven. Het waterschap heeft regelmatig wat te melden en daar mogen we zelfbewust mee naar buiten treden. In deze tijden, waarin het onbehagen voor grote groepen burgers zich wereldwijd steeds meer manifesteert en de stem des volks zich veelal keert tegen de zittende bestuurders, moeten we goed na blijven denken over communicatie en niet in onze schulp kruipen. Ook niet als een journalist weer eens in een [tendentieus artikel](#) schrijft over het wankelende bestaansrecht van de waterschappen of het omstreden zijn van projecten. Om het waterbewustzijn van onze burgers, onze ingezetenen te versterken, zouden als CDA-fractie graag zien dat ons waterschap en Waternet nog meer actief meedoen aan themadagen, zoals [Wereldwaterdag](#), [Wereld Toilettag](#) en [natuurwerkdagen](#). In een aantal gevallen geschiedt dat al zoals bij [Open Monumentendagen](#). Het is natuurlijk goed om ons

watererfgoed ten toon te stellen, maar we moeten niet alleen ons verleden koesteren, maar ook goed laten zien wat we vandaag uitvoeren en hoe innovatief en klimaatbewust we zijn. Bij communicatie gaat het noodnatuurlijk ook om de boodschap, maar we moeten ook letten op het niveau van onze communicatie. De geïnteresseerde of de hoogopgeleide burger is het gemakkelijkste bereikbaar, maar het is een grotere uitdaging om ook de minder hoog opgeleide groep te bereiken en 'waterbewust' te maken. Dat vergt tegenwoordig sterke *beeldtaal*; verhullend taalgebruik wordt niet begrepen en ook steeds minder geaccepteerd. Beeldtaal betekent dus ook meer **video**, bewegende beelden ook graag op onze sites. Voor de waterschappen liggen er beslist ook mooie kansen. Want in onze tijd, waarin velen zich afkeren van globalisatie, is ook veel behoefte aan een eigen identiteit en onze nationale identiteit wordt juist sterk bepaald door de strijd tegen het water. Daarom is het mooi dat we nu een primetime zaterdagse televisieserie hebben zoals 'Als de dijken breken' waardoor het besef - dat we voor een groot deel in ons land onder de zeespiegel leven - nog eens goed doorkomt. Weliswaar zijn de scenario's wel overdreven, dramatisch sterk aangezet, maar om de boodschap te laten doorklinken en de aandacht van een breed publiek vast te houden moet het wel spannend zijn. De serie vertelt wat er gebeurt wanneer het water stijgt en delen van Nederland onder water lopen. In de begeleidende communicatie op onze eigen website, zoals in het bericht van 3 november bij het begin van de tv-serie, moeten we echter niet zonder meer aandacht vragen voor wat er dan gebeurt, een angst-scenario, maar dat we vooral laten zien wat we doen om een dergelijk scenario te voorkomen en wat er wel wordt gedaan! In dat specifieke bericht wordt er wel een opmerking over gemaakt, maar niets concreet geduid, zoals het Hoogwaterbeschermingsprogramma of onze dijkversterkingsprojecten, met name Centraal Holland, mede ter versterking van de Lekdijk of ander projecten ter versterking van Dijkkring 14. Dat vinden we een missertje! We moeten overigens niet alleen werken met angst-scenario's, op straffe van weer belachelijk te worden gemaakt door een cabaretier bij de volgende waterschapsverkiezingen. Laten we het verhaal van het water vertellen en daag daarbij de inwoners van ons gebied uit om met ons in gesprek te gaan over het watersysteem. Zorg er voor dat onze inwoners en onze gemeentebestuurders gaan nadenken over water. Het moet het eerste aspect zijn bij ruimtelijke projecten. Water is sturend. Water is om van te genieten. Voor water moet je niet bang zijn. En waterbeheer kan innovatief zijn, bijdragen aan verbetering van de kwaliteit en klimaatbestendigheid van de leefomgeving.

Wij hopen dan ook dat bijv. de zeer goede Nieuwsbrief Innovatie breed verspreiding krijgt en wij zeggen u toe dat we deze ook actief in onze eigen achterban zullen verspreiden. Als het gaat om 'innovatie' hebben we desalniettemin de indruk dat Waternet in ons land nog kan werken aan de verbetering van reputatie en imago. Gezien de omvang van ons waterschap en van Waternet menen we te zien dat andere waterschappen ons publicitair nog wel eens de loef af steken als het om publiciteit over innovatie gaat. Zo is bijvoorbeeld onvoldoende bekend dat er ook in ons waterschap dijken zijn die inmiddels 'high-tech' dijken zijn, met sensoren. Dergelijke toepassingen mogen meer publiciteit verkrijgen. Een van de projecten waar wat ons betreft komend jaar de publiciteit over mag losbarsten is het zeer innovatie project 'het Temmen brakke kwel' in de Horstermeer. Dit gaat ons potentieel veel kennis opleveren op het gebied van de strijd tegen de verzilting. Daarnaast wordt potentieel een enorme energiebesparing en een verbetering van onze drinkwatervoorziening en ook nog een beter peilbeheer gerealiseerd. Een parel onder onze innovatieve projecten!

Wij zijn blij dat er een 'toolkit' komt voor bestuursleden om les te kunnen geven op scholen, op verschillende niveaus, maar ook buiten het onderwijs zijn er ook tal van gelegenheden om presentaties te geven, ook bij ouderen, en het is zeer welkom als dit met goed beeldmateriaal wordt ondersteund. Wij vinden het overigens jammer dat er nog steeds geen Facebook-pagina is van ons waterschap, al is er wel een actieve Twitter-account. Het hoort bij deze tijd ook op social media actief te zijn. Het voldoet niet om alleen maar over een website te beschikken.

Het is mooi dat de 'Battle of the Beach' de Innovatieprijs van de waterschappen in de categorie Waterbewustzijn heeft gewonnen, het is een aansprekend project. Dit soort projecten levert aandacht voor dijkbeheer. We hebben bij Waternet professionals in dienst voor dijkbeheer en inspectie. Maar

kunnen daar ook niet vrijwilligers worden ingezet? En misschien zou dat ook meer kunnen bij de Schouw. Is dat niet een mooie vorm van communicatie en participatie?

Het is een goede zaak dat Waternet zich op de website ook steeds meer cliëntgericht op stelt. Op [de website zien we direct een link naar MEER SERVICE](#) en goede verwijzingen o.a. voor [het indienen van mogelijke klachten](#). Wij hopen overigens niet dat er steeds meer te klagen zal zijn. Wij vragen ons echter wel af of alles online afgehandeld kan worden. Kunnen wij komend jaar een keer een rapportage over de klachtenafhandeling krijgen en vernemen of de burgers in ons waterschap nu ook vaker hun zienswijze geven? We willen graag ook zien dat er toenemend bezoek is aan de websites van het Waterschap en Waternet en tot welke actie en interactie dat leidt. Als het gaat om meningen dan willen we niet dat site dient als een stuwwal, maar dat we als bestuurders ook daarover gerapporteerd krijgen. Kan de afhandeling van klachten, zienswijzen, schriftelijke vragen, e.d. nog versneld worden. Worden deze termijnen gemeten? Goed communicatie is niet alleen 'zenden', maar ook ontvangen, goed luisteren naar de water-gerelateerde problemen die onze ingezetenen aandragen. Goede communicatie is werken aan draagvlak.

Er zijn toch nog wel eens klachten over de onbereikbaarheid en gebrek aan reactie van waterschap en van Waternet. Zo kwamen wij bijvoorbeeld in de [dorpskrant van Nigtevecht \(Sleutel 2000\)](#) van september 2016 het bericht tegen dat waterschap AGV niet reageerde op een brief van april van dit jaar over de reconstructie en renovatie van de brug bij de sluis. Zoek deze bewoners op en reageer niet alleen met de afstandsbediening! Niet alle burgers bereiken de website en de online-mogelijkheden. Communicatie is ook niet alleen digitaal. We moeten bij '**Communicatie**' ook denken aan de persoonlijke inzet van bestuurders zoals bij relatiebeheer met de gemeenten en contacten met bedrijven. We moeten ons in de contacten met de gemeenten niet alleen sterk richten op Amsterdam, maar ook op de andere gemeenten, met mooie projecten zoals [Rainproof](#) en bij [de Zuidas van Amsterdam](#), die ook buiten Amsterdam toepassing kunnen vinden, zoals we ook zien in de gemeenten Huizen met de [projecten van Huizen Klimaatbewust](#). Vooral bij die gemeenten waar nog nieuwbouw plaatsvindt, maar ook bij bestaande bebouwing moeten **klimaatadaptieve maatregelen** worden genomen.

We besluiten in dit bestuur ook over een **andere werkwijze** van dit algemeen bestuur, we geven [meer mandaten aan het DB](#) om zelf meer over hoofdzaken te spreken en minder over uitvoeringskwesties. Het vergt echter wel een goede communicatie en verantwoording naar het bestuur toe en we hopen dat het DB voor wat dat betreft een verbeterslag kan maken, een goede rapportage over bereikte doelen en gemaakte keuzes, anders kan het AB haar controlerende taak niet uitvoeren.

Donderdag 17 november ondertekenden de Unie van Waterschappen en marktpartijen een 'visiedocument', een vervolg op een visie uit 2014 die leidde tot de projecten die nu als toonbeeld gelden van de nieuwe werkwijze, o.a. ook bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Waterschappen en marktpartijen zouden de komende jaren meer willen inzetten op een betere samenwerking. De laatste jaren werd al de focus bij een aantal concrete projecten niet langer gelegd op de prijs, maar bijvoorbeeld op het bereiken van innovaties. Dat leverde positieve resultaten op en nu willen de waterschappen de nieuwe aanpak breder gebruiken, bijvoorbeeld ook bij beheer en onderhoud. Voorzitter, wat hebben wij daar bij Waternet van gemerkt? Vindt er, analoog aan het overleg met de gemeenten, het BOWA, bestuurlijke overleg, ook een wateroverleg plaats met bedrijven in de regio Amstel, Gooi en Vecht met Waternet als katalysator? De indruk bestaat nog al eens dat Waternet zo groot is dat het wel alles zelf kan doen en weinig uitbesteed of aanbesteed. Dagelijks bestuur, kunt u daar komend jaar meer over informeren en zou u een dergelijk bedrijvenoverleg willen stimuleren? Hoe gaat Waternet om met [het rapport De waterschapsmarkt van de toekomst](#)?

Voorzitter, wij vragen ook nog de aandacht voor de **waterkwaliteit** in ons waterschapsgebied. Het [Waterbeheerplan 2016-2021](#), stelt dat we voor alle wateren in ons gebied in 2021 zouden moeten weten hoe de situatie is voor de dieren en planten die er thuishoren. Ook weten we dan hoe we die natuur gezond kunnen houden, en wat de bedreigingen zijn. Door het jaar heen houden we in de

gaten of iedereen zich aan de afspraken houdt. Vindt deze meting strikt in KRW-meetkaders plaats of is daar sprake van een continuüm. We merken dit op omdat deze kaders nogal zwart-wit zijn, als er een faalfactor is, is het zwart, terwijl dat in de praktijk niet het geval is. Wij vragen overigens specifiek aan de betreffende portefeuillehouder of hij ons komend jaar wil informeren over de kwaliteit van de Noordelijke Vechtplassen en de Loosdrechtse Plassen. Daarnaast vragen we hem ook of hij zijn eerdere toezegging gestand wil doen om de impact van de ganzenpoep op de waterkwaliteit te rapporteren, omdat hij eerder heeft gezegd dit te gaan monitoren. Wanneer kunnen we deze rapportage, deze monitoring tegemoet zien? Zoals gezegd, wij willen natuurlijk streven naar een verbetering van de waterkwaliteit, maar dat willen we niet in zwart/wit-termen zien. Een voorbeeld van een meer flexibele benadering is hoe we zijn omgegaan met [de Sloterplas](#). Bij aanvang van de huidige coalitieperiode was de overheersende mening, dat de Sloterplas geïsoleerd moest worden van de omliggende wateren, omdat die zorgden voor aanvoer van fosfaatrijk water uit stedelijk gebied. Daartegen was veel verweer van o.a. de Vrienden van de Sloterplas. Daarnaast moest de bagger in de plas afgedekt worden. Voor deze maatregelen was overigens geen budget gereserveerd. Vanaf vorig jaar werd de insteek om de zogenaamde quaggamossel, die een zuiverende werking heeft, in zijn groei te gaan stimuleren. Dat heeft er toe geleid dat, in overleg met wethouder Kock van de gemeente Amsterdam, twee jaar de tijd genomen zou worden om met heel weinig budget, nl. van beide partijen 2 ton, gewerkt zou worden aan verbetering van de waterkwaliteit. Inmiddels is zelfs het zwemmen en ook het kanovaren op de Sloterplas en de omliggende wateren het hele afgelopen jaar mogelijk geweest. Daarbij bestaat dan wel het risico dat de KRW-doelen niet op tijd gehaald worden, maar wij vinden het belangrijk dat ook de recreatie mogelijk blijft en dat de omgeving bij de plannen betrokken blijft. Een andere les daarbij is dat we innovatie, innovatieve toepassingen een kans moeten geven, dus niet de KRW-waterdoelen verabsoluteren. En mogelijk kunnen daarmee zelfs nog besparingen realiseren.

De CDA-fractie vindt het van groot belang dat de waterschappen en ook waterschap Amstel, Gooi en Vecht een bijdrage levert aan het nakomen van het Klimaatakkoord, dat we er aan werken om binnen afzienbare termijn energie-neutraal te zijn. De CDA-fractie daarbij wel de voorkeur energiebesparing en aan inzet van zonne-energie boven windenergie. (In onze fractie bestaan ondanks de druk uit diverse Amsterdamse bestuurlijke geledingen toch twijfels over [de plaatsing van windmolens in het Amsterdamse havengebied](#)). Bovendien biedt het water zelf nog tal mogelijkheden om energie op te wekken en te werken aan koude en warmte-opslag.

Wij zien ook graag binnenkort weer een bespreking van de activiteiten, het Businessplan en het Jaarverslag, van [Wereld Waternet](#) op de agenda staan, want - anders dan in sommige media wordt gesuggereerd - vindt in dit bestuur wel degelijk een goede verantwoording plaats van de internationale projecten en onttrekt dit zich niet aan democratische controle. Dat gaat dan om hulp- en steunverlening, maar de CDA-fractie is van mening dat daarbij ook het bedrijfsleven aan bod mag komen en dat niet alleen Waternet, maar ook andere bedrijven uit ons land en onze regio betaald mogen krijgen voor levering van goederen en diensten. Onze expertise op het gebied van waterbeheer biedt niet alleen mogelijkheden op het gebied van hulpverlening, maar ook zakelijke belangen in internationale handelsbetrekkingen en exportbevordering mogen wat ons betreft in dit kader gediend worden.

Voorzitter, T.o.v. andere waterschappen zijn wij slechts een bescheiden, kleine aandeelhouder van de [Nederlandse Waterschaps Bank](#) (NWB). In meerdere verkiezingsprogramma's, maar o.a. dat van regeringspartijen VVD en PvdA, wordt gezinspeeld op de maatschappelijke behoefte aan investeringen in grote duurzame en infrastructurele projecten, waarvoor een fonds of een nieuwe bank zou moeten worden opgericht waarin de NWB dan zou moeten opgaan en waar naast participatie van overheden (als aandeelhouder) ook private middelen bijvoorbeeld vanuit de sfeer van pensioenfondsen bij elkaar gebracht zouden moeten worden. Wij vrezen dat daarmee de gezonde en goedkope financiering van de waterschappen zelf in de waagschaal wordt gesteld. Dat de critici en voorstanders van een breder fonds of bank voor financiering van maatschappelijk wenselijke projecten impliciet gelijk krijgen omdat de NWB toch al een te brede diversificatie van de kredietportefeuille

Algemene Beschouwingen CDA waterschapsfractie Amstel, Gooi en Vecht, Begroting 2017

heeft. *Wist u dat 50% van de kredietportefeuille van de NWB bestaat uit leningen aan de woningbouwcorporaties?* (<https://www.nwbbank.com/download/jaarverslag-2015-pdf>). Wij hebben vernomen dat er een actieve maatschappelijke lobby gaande is vanuit VNO/NCW om te komen tot oprichting van een brede bank of maatschappelijk fonds en ook in het concept-verkiezingsprogramma van het CDA zie ik daar sporen van terug, al wordt in de laatste niet voorgesteld om de NWB als afzonderlijke entiteit maar op te heffen. Ik wil hier ernstig voor waarschuwen: "You are losing control!". En dat na de bankencrisis. Tegen de trend van verbetering van governance en de behoefte aan transparantie in. Ik wil onze portefeuillehouder Financiën meegeven dat zij de directie en RvC van de NWB op dit vlak waarschuwt. Onze goedkope financiering mag niet in gevaar komen, weest op uw hoede!

We sluiten af met het Dagelijks Bestuur en ook ons AB veel sterkte en succes toe te wensen met het uitvoeren van de Begroting 2017!. Dank u wel.

Zie hieronder de bijlage met belangrijke links:

Wim Zwanenburg

Voorzitter CDA-fractie in het bestuur van waterschap Amstel, Gooi en Vecht

www.cda.nl/agv

www.facebook.com

@CDAwatersfrAGV

0642350938

Algemene Beschouwingen CDA waterschapsfractie Amstel, Gooi en Vecht, Begroting 2017

Bijlage met belangrijke links:

www.agv.nl

www.waternet.nl

<https://agv.waterschapsinformatie.nl/vergadering/359669/Algemeen%20bestuur%2024-11-2016>

https://agv.waterschapsinformatie.nl/document/4546060/1/S_16_099261_A

https://agv.waterschapsinformatie.nl/document/4547836/1/BBV16_0479_Bestuursvoorstel_Begroting_AGV_2017_voor_AB_24_november_2016

https://agv.waterschapsinformatie.nl/document/4547838/1/BBV16_0479_Concept_begroting_AGV_2017_versie_AB_24_november_2016

<http://www.waterschapsspiegel.nl/download/waterschapspeil-2016/>

www.waterschapsspiegel.nl/download/waterschapsbelastingen-2016

<https://www.uvw.nl/hoge-raad-doet-uitspraak-in-kwestie-natuurterreinen/>

<https://www.uvw.nl/?p=21647> en <https://www.uvw.nl/wp-content/uploads/2016/05/Tussenrapport-CAB-augustus-2016.pdf>

<https://www.youtube.com/user/UNwater1> en <https://youtu.be/LFhllG1K3s>

<http://www.wereldwaterdag.nl/framehome.html>

<http://www.unwater.org/worldwaterday/>

<https://www.natuurwerkdag.nl/over-natuurwerkdag/>

<https://www.agv.nl/nieuws/2016/11/open-monumentendag-bij-rivier-de-angstel/>

<https://www.agv.nl/nieuws/2016/11/dramaserie-als-de-dijken-breken-binnenkort-op-tv/>

<http://www.npo.nl/series/artikelen/als-de-dijken-breken>

<http://www.hoogwaterbeschermingsprogramma.nl>

<http://www.centraalholland.nl/>

<http://www.innovatie.waternet.nl/wp-content/uploads/2016/11/Nieuwsbrief-Onderzoek-en-Innovatie-Waternet-2016.pdf>

<http://www.innovatie.waternet.nl/project/temmen-van-brakke-kwel-in-de-horstermeerpolder/>

<http://synergoscommunicatie.nl/wp-content/uploads/2016/11/Waterinnovaties.pdf>

www.agv.nl/nieuws/2016/11/battle-of-the-beach-wint-waterinnovatieprijs/

<http://www.huizenklimaatbewust.nl/>

https://agv.waterschapsinformatie.nl/document/4490201/1/S_16_097690_A

www.uvw.nl/wp-content/uploads/2016/11/De-waterschapsmarkt-van-de-toekomst-2016.pdf

www.agv.nl/plannen/over-het-waterbeheerplan-2016-2021

www.innovatie.waternet.nl/project/quaggamossels/

<https://www.agv.nl/nieuws/2016/11/waterschap-eens-met-kritiek-op-windbeleid-provincie/>

www.wereldwaternet.nl

<https://www.nwbbank.com/download/jaarverslag-2015-pdf>